

POSTANOWIENIE

Dnia 7 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Redzik (przewodniczący)

SSN Paweł Księżak

SSN Mirosław Sadowski (sprawozdawca)

w sprawie z protestu J. T.

przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na 15 października 2023 r.,

z udziałem Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej oraz Prokuratora
Generalnego

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 7 grudnia 2023 r.

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

J. T. (dalej: „skarżąca”) wniosła protest przeciwko wyborom do Sejmu P i Senatu RP przeprowadzonych 15 października 2023 r. Skarżąca podniosła, że zgłosowała na kandydata do Sejmu RP T. R.. Po sprawdzeniu protokołu wywieszonego na drzwiach Sali wiejskiej w M. stwierdziła, że kandydat a którego głosowała nie otrzymał żadnego głosu. Skarżąca podniosła, że z posiadanych przez nią informacji wynika, że kandydat ten powinien mieć co najmniej dwa głosy.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej wyraził opinię, że protest należy pozostawić bez dalszego biegu, ponieważ nie spełnia on warunków

formalnych, tj. nie sformułowała wniosku o stwierdzenie nieważności wyborów. Nadto Przewodniczący PKW zwrócił uwagę, że skarżąca oparła protest wyłącznie na twierdzeniach, na poparcie których nie przedstawiła żadnych dowodów.

Prokurator Generalny wyraził opinię, że protest należy pozostawić bez dalszego biegu, gdyż nie spełnia on warunków formalnych, tj. skarżąca nie podała numeru PESEL.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 82 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2022, poz. 1277 ze zm., dalej: „k.wyb.”) przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu:

1. dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów;
2. naruszenia przepisów Kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Protest przeciwko ważności wyborów z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, o którym mowa w § 1, lub naruszenia przez właściwy organ wyborczy przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania (art. 82 § 2 k.wyb.).

Protest przeciwko ważności wyborów do Sejmu wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyników wyborów przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego (art. 241 § 1 k.wyb.). Ponadto wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których je opiera (art. 241 § 3 k.wyb.).

Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 241 k.wyb. Zgodnie z art. 242 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy rozpatruje protest w składzie 3 sędziów w postępowaniu nieprocesowym. Warunki pisma procesowego zostały zaś ujęte w art. 126 i nast. k.p.c. Powyższe przepisy znajdują zastosowanie również w przypadku wniesienia protestu przeciwko ważności wyborów do Senatu (art. 258 k.wyb.).

Skarżąca zarzuciła, że oddany przez nią głos na kandydata Komitetu Wyborczego [...] w Okręgu wyborczy nr [...], pozycja [...] T. R. nie został uwzględniony.

Zgodnie z art. 227 k.wyb. wyborca głosuje tylko na jedną listę kandydatów, stawiając na karcie do głosowania znak „x” w kratce z lewej strony obok nazwiska jednego z kandydatów z tej listy przez co wskazuje jego pierwszeństwo do uzyskania mandatu (§ 1). Za nieważny uznaje się głos, jeżeli na karcie do głosowania postawiono znak „x” w kratce z lewej strony obok nazwisk dwóch lub większej liczby kandydatów z różnych list kandydatów albo nie postawiono tego znaku w kratce z lewej strony obok nazwiska żadnego kandydata z którejkolwiek z list, z zastrzeżeniem § 4 (§ 2). Za nieważny uznaje się głos, jeżeli na karcie do głosowania znak „x” postawiono w kratce z lewej strony wyłącznie obok nazwiska kandydata umieszczonego na liście kandydatów, której rejestracja została unieważniona (§ 3). Jeżeli na karcie do głosowania znak „x” postawiono w kratce z lewej strony wyłącznie obok nazwiska kandydata z jednej tylko listy kandydatów, a nazwisko tego kandydata zostało z tej listy skreślone, to głos taki uznaje się za ważny i oddany na tę listę (§ 4). Jeżeli na karcie do głosowania znak „x” postawiono w kratce z lewej strony obok nazwisk dwóch lub większej liczby kandydatów z tej samej listy kandydatów, to głos taki uważa się za głos ważnie oddany na wskazaną listę kandydatów z przyznaniem pierwszeństwa do uzyskania mandatu kandydatowi na posła, którego nazwisko na tej liście umieszczone jest w pierwszej kolejności (§ 5).

Zgodnie natomiast z art. 228 § 1 k.wyb. ustalając wyniki głosowania w obwodzie, obwodowa komisja wyborcza oblicza liczbę:

1) wyborców uprawnionych do głosowania;

- 2) wyborców, którym wydano karty do głosowania;
- 3) wyborców głosujących przez pełnomocnika;
- 4) kart wyjętych z urny, w tym:
 - a) kart nieważnych,
 - b) kart ważnych;
- 5) głosów nieważnych, z podaniem przyczyny ich nieważności;
- 6) głosów ważnych oddanych łącznie na wszystkie listy kandydatów;
- 7) głosów ważnych oddanych na poszczególne listy kandydatów;
- 8) głosów ważnych oddanych na poszczególnych kandydatów z tych list.

Liczby, o których mowa w § 1, wymienia się w protokole głosowania w obwodzie (art. 228 § 2 k.wyb.).

Z treści protokołu Obwodowej Komisji Wyborczej w M., gm. K

. wynika, że 8 głosów uznano za nieważne, w tym 2 z powodu postawienia znaku „x” obok nazwiska dwóch lub większej liczby kandydatów z różnych list oraz 6 z powodu postawienia znaku „x” obok nazwiska kandydata wyłącznie obok nazwiska kandydata na liście, której rejestracja została unieważniona. Wobec powyższego brak jest podstaw do stwierdzenia, że Obwodowa Komisja Wyborcza nieprawidłowo ustaliła wyniki wyborów, skoro skarżąca zakwestionowała prawidłowość zaliczenia co najwyżej dwóch głosów oddanych na kandydata, który ostatecznie nie otrzymał żadnego głosu poparcia, przy dwóch głosach w Obwodowej Komisji Wyborczej nr [...] w M. uznanych za nieważne.

Sąd Najwyższy podzielił opinię Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej oraz Prokuratora Generalnego, że pismo skierowane przez skarżącą nie spełnia warunków formalnych, tj. nie zawiera wniosku o stwierdzenie nieważności wyborów.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 243 § 1 k.wyb. w zw. z art. 258 k.wyb. orzekł jak w sentencji.

[SOP]

[a!]

